

Gezond Maastricht

(voorheen programma IZA + GALA)

Stefan van Vreedendaal

Gemeente Maastricht

Agenda

1. Terugblik & aanleiding
2. Waarom: Gezond Maastricht?
3. Ambitie
4. Strategische en operationele doelen
5. Financiën

1. Terugblik & aanleiding

IZA + GALA

De gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg in één overzicht

Gezondheidsindicatoren 18 tot 65 jaar

Gezondheidsindicatoren 65 jaar of ouder

De scores in de Gezondheidsmonitor VO (GGD'en, RIVM en CBS, 2020) zijn uitgedrukt in percentages, zowel op regionaal als op landelijk niveau. De kleuren in de figuren geven aan in hoeverre de percentages van de regio afwijken van de landelijke gemiddeldes. Een oranje kleur geeft aan dat de regio slechter scoort in vergelijking met landelijk (bijv. meer rokers, minder mensen met een goede ervaren gezondheid), een blauwe kleur geeft aan dat de regio beter scoort dan het landelijk gemiddelde. De lichtgroene kleur betekent rondom het landelijk gemiddelde.

regio < 0,95
0,95 ≤ regio < 0,98
0,98 ≤ regio < 1,02
1,02 ≤ regio < 1,05
1,05 < regio

Data voor deze grafiek zijn uit vermelde bron opgehaald door de bovenregionale werkgroep regiobeelden (REOS, Robuust, Samergo, ZONH, CZ, VGZ en Transvorm).

Bron: [Regiobeeld Zuid-Limburg - de vijf belangrijkste uitdagingen in beeld](#)

1. Terugblik & Aanleiding

Presentatie september
2024

Medisch
domein

Care

Ouderenzorg,
gehandicaptenzorg

WLZ

Cure

Ziekenhuis,
revalidatiecentra,
paramedisch

ZVW

Sociaal
domein

Institutionele
sociale basis

Welzijnswerk

WMO
Jeugdwet
Participatiewet

Informele
sociale basis

Samenleving
(mantelzorgers,
vrijwilligers,
verenigingen)

WMO
Jeugdwet
Participatiewet

Integraal
Zorg
Akkoord

Samen werken aan gezonde zorg

Regioplan Zuid-Limburg
Samen voor een gezond en goed leven in Zuid-Limburg

11 december 2023

Beleidskader Sociale
Basis

"SAMEN LEVEN IN MAASTRICHT"

15 april 2025

Team Maatschappelijke Ontwikkeling
Sociaal Domein

Aanvullend Zorg- en
Welzijnsakkoord

GALA

Gezond en Actief Leven Akkoord

Gemeenten en buurten, jongeren en senioren,
vrijwilligers en professionals werken samen om
het gezondheidsbeleid in de regio te verbeteren.

GEZONDHEID NU,
VOOR LATER!

REGIONAAL
GEZONDHEIDSBELEID
2025-2030

Gezondheid in Zuid-Limburg – investeren in de toekomst

2. Waarom: Gezond Maastricht?

Wat speelt er zoal?

Kansrijke start

Programma
Veerkrachtige wijken

IZA

Keigezond

Verhogen
vaccinatiegraad

Aandacht voor binnenklimaat en
leefomgeving
(schimmels, fijnstof, pesticiden)

Valpreventie

Mantelzorg

GALA

Transformatieplan
mentale gezondheid

Programma
Preventie met Gezag

Sociale Wi-Fi

Regionaal
gezondheidsbeleid

Transformatieplan
plusWIJken

Woon Zorg Zones

GGD en
consultatiebureau

Deltaplan

Welzijn op recept

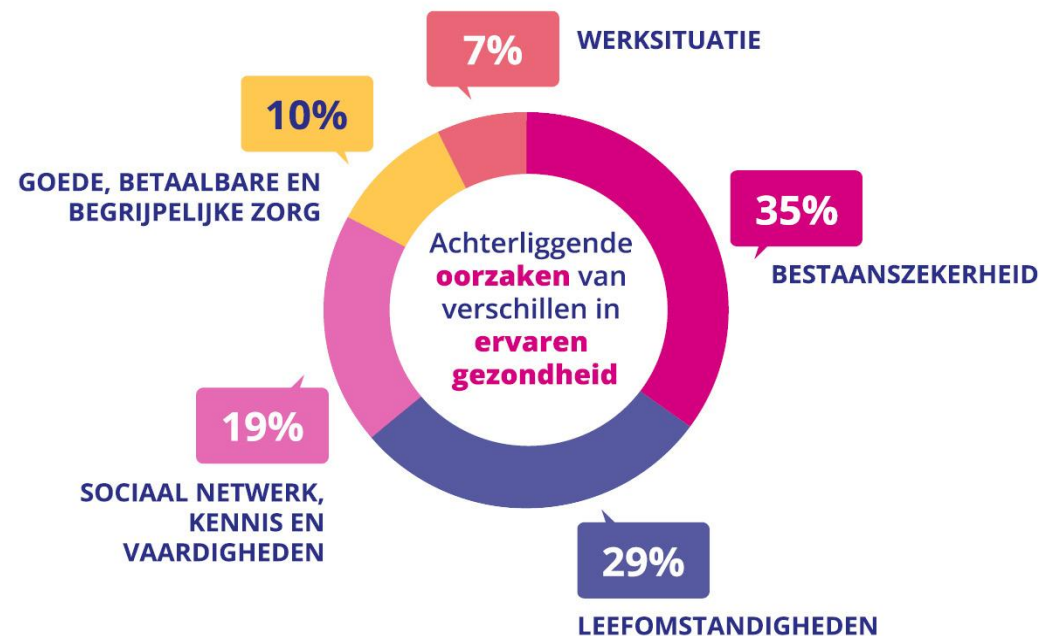
AZWA

Aanpak overgewicht en
obesitas

Aanpak eenzaamheid

Waarom Gezond Maastricht?

- * Meer werken vanuit samenhang
- * Tijdelijke looptijd akkoorden
- * Streven naar langdurige impact
- * Rol medisch domein versus sociaal domein

Bron: [Alles wat je moet weten over gezondheidsverschillen - Pharos](#)

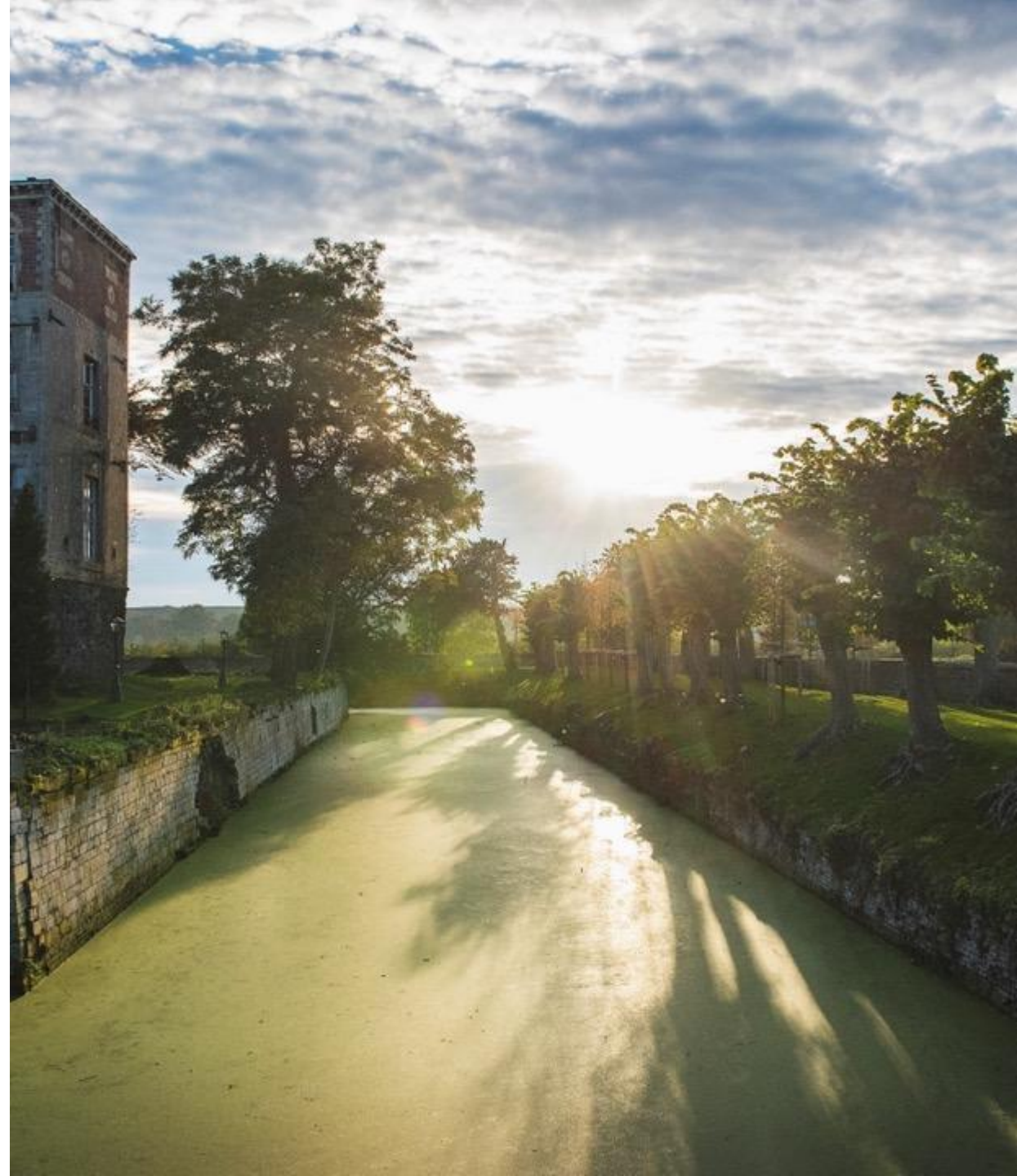
3. Ambitie

Gezond Maastricht is een langjarige beweging die zich inzet voor een stad en regio waarin iedereen gezond en vitaal kan leven, ongeacht achtergrond of sociaaleconomische positie. Dit programma legt de basis voor een duurzame verandering en richt zich op het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Samen werken we aan een Maastricht waarin gezondheid een vanzelfsprekend onderdeel is van wonen, werken, leven en samenkomen.

Gezond Maastricht stimuleert de verankering van 'health in all policies' en zorgt voor een samenhangende en effectieve aanpak. Dit doen we door domein overstijgend samen te werken, bestaande initiatieven te versterken en nieuwe kansen te benutten. Een belangrijk aspect hierbij is het versterken van sociale cohesie en gemeenschapsvorming.

4. Strategische & operationele doelen

Bestaanszekerheid

Strategische Thema's

Operationele doelstellingen

Voorbeelden van inspanningen

Leefstijl
In 2035 hebben inwoners van Maastricht de kennis, kunde, mogelijkheid en motivatie om een gezondere leefstijl in hun dagelijks leven toe te passen.

Sociale basis
In 2035 voelen inwoners in Maastricht zich veilig en thuis. Ze zijn betrokken en zien naar elkaar om.

Leef- en woonomgeving
In 2035 heeft Maastricht een leef- en woonomgeving gecreëerd die meer uitnodigt tot gezond gedrag.

Health in all policies
In 2035 is gezondheid een vanzelfsprekend en integraal onderdeel van alle relevante beleidskeuzes, gerealiseerd door een duurzame samenwerking tussen gemeentelijke domeinen en betrokken partners.

Transformatie
In 2035 blijft ondersteuning en zorg toegankelijk en betaalbaar. Als gemeente dragen we hieraan bij door actief mee te sturen op de transformatie van zorg naar gezondheid.

1. Vergroten kennis over gezonde leefstijl

4. Laagdrempelige ontmoeting in de buurt

8. Stimuleren van gezond gedrag d.m.v. aanpassing leefomgeving

12. Bewustzijn en kennis over gezondheid binnen organisatie versterken

14. Regie voeren op zorgtransformatie

2. Verbeteren toegang tot gezonde keuzes

5. Actieve betrokkenheid van bewoners stimuleren

9. Faciliteren van ontmoeting en verbinding d.m.v. aanpassing leefomgeving

13. Structurele samenwerking op gezondheid borgen

3. Versterken motivatie voor gezonder leven

6. Duurzame ondersteuning voor mantelzorgers bieden

10. Vergroten van sociale en fysieke veiligheid d.m.v. aanpassing leefomgeving

7. Verminderen van eenzaamheid inwoners

11. Creëren van een gezondere woonomgeving

Verhogen vaccinatiegraad

Promoten van sociale kaart

Vergroenen van versteende buurten en straten

Verbeteren van de integrale overlegstructuur

Verbinden sociaal domein met zorgsector

Gezondere keuzes op school stimuleren

Uitvoeren plan van aanpak mantelzorg

Herinrichten openbare ruimtes rondom scholen

Inspiratie- en lunchsessies over de domeinen heen

(mede) uitvoering geven aan transformatieplannen pluswijken, mentale gezondheid, deltaplan, sociale wifi

Beweegprogramma's blijven aanbieden

Stimuleren en faciliteren buurt- en volkstuinten

Aandacht voor verstoringen in binnenklimaat (schimmels)

Aandacht voor gezonde voeding (ewittransitie)

Leefomgeving zo toegankelijk mogelijk inrichten

Inspanningen zijn nog in ontwikkeling!

5. Financiën

Financiën

Het programma Gezond Maastricht beschikt niet over eigen inzetbare budgetten. Er zijn veel geldstromen binnen de invloedssfeer van het programma maar buiten directe sturing van Gemeente Maastricht.

	SPUK IZA	SPUK transformatiemiddelen	SPUK GALA	Gemeentebegroting
Bedrag	5,6 miljoen (2025, regio Zuid-Limburg)	2,4 miljard (gehele looptijd, heel NL) Exacte bedrag verschilt per transformatieplan	9 miljoen (2023-2026, Maastricht)	In ontwikkeling
Bestedingsdoel	Bedoeld voor <i>extra</i> ambtelijke inzet voor uitvoering IZA (én duur IZA)	Bedoeld voor transformatie van zorg naar welzijn	Lokale GALA doelen	Regulier beleid i.r.t. programma
Budgetverdeling	Verdeling naar grootte gemeente en ambtelijke inzet	Verdeling en hoeveelheid verschilt per transformatieplan	Verdeling over 13 inhoudelijke thema's	Verdeling per beleidsthema
Budgetbeheerder	Gemeentelijke Regiegroep Zuid Limburg	- Penvoerder transformatieplan - VGZ, CZ	Gemeente Maastricht	Gemeente Maastricht

Bedankt voor
uw aandacht

Zijn er nog vragen?